

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: ОШ „Огњен Прица“	Маргита Радичев, наставница разредне наставе и Ана Барак Лучић, проф. педагогије
Место, општина: Колут, Сомбор	
Школска управа: Сомбор	
Методе рада са вишеструко ометеним дететом	
Кључне речи: <i>основна школа, интелектуалне тешкоће, отежано кретање</i>	
Опис добре праксе	
<p>Наша ученица је сада ученица трећег разреда. Уписана је у први разред школске 2012/13. године. Предшколску установу није похађала. Креће се уз помоћ мајке, не говори, фина моторика јој је неразвијена. Видљиво је заостајање у интелектуалном функционисању. Девојчица живи у потпуној породици. Јединица је. Са девојчицом смо радили према измењеном програму - ИОП 2.</p> <p><u>У првом разреду</u>, током наставног рада, Слађана седи мајци у крилу, потпуно је зависна од мајке у погледу ходања – држимо је за руку док хода. Мајка је стално у школи и присуствује свим часовима и сарађује са учитељицом.</p> <p>Рад је почео са вежбама финих покрета руку, јер ученица није могла да користи палац и кажипрст. Затим је уследило усвајање штампаних слова ћирилице. Због њених потешкоћа почели смо са писањем слова у песку, а затим са цртањем слова на табли. После тога смо користили дебелу оловку и писали на папиру. Усвојила је штампана и писана слова - визулено и аудитивно али их и даље сама не пише.</p> <p>На крају првог разреда Слађана разуме усмена упутства и прочитану реч. Њено знање смо проверавали понудом 3 картице од којих је она изабрала тражену реч.</p> <p>У погледу усвајања математичких појмова, почели смо од геометријских облика и тела, затим скупова, а затим појма броја које је она веома брзо усвајала. Користили смо наставна средства која су доприносила подстицању финих покрета прстима – хватање перли, куглица, коцкица и едукативне играчке. На крају првог разреда усвојила је сабирање и одузимање бројева до 20 са преласком десетица.</p>	

У овом периоду нисмо имали додатну подршку.

У другом разреду акценат у раду је био на разумевању реченице. На картицу смо залепили сличицу на којој је жута јабука. Задатак је био да прочита три понуђене реченице: Јабука је жута. Јабука је црвена. Јабука је зелена. На усмени налог треба да покаже реченицу која одговара слици, затим смо обрнуто радиле. Добила је три сличице и једну написану реченицу. Тражили смо да сама прочита наредбу и уради оно што се од ње тражи. На крају овог разреда, успела је да разуме и усмено и писано упутство, усвојила је штампана и писана слова латинице.

У другом разреду је одређена додатна подршка – дефектолог и соматопед, од стане интерресорне комисије (ИРК), као и лични пратилац – мајка. Ученица је добила инвалидска колица и адекватан сто за рад што је битно побољшало услове за рад.

Консултовали смо се са стручњацима из школе за основно и средње образовање “Милан Петровић” у Новом Саду. Добили смо препоруку да Слађана користи „ГО ТАЛК – 20“ комуникатор, робусну тастатуру и миша. Користили смо ПИЦТО СЕЛЦТОР ради сличица и снимали глас за сваку сличицу. Према упутству учитеља требала је да притисне тражену сличицу и тада би се чуо глас. Свака сличица је показивала неку радњу везану за свакодневни живот и личне потребе. Циљ је био да, према усменом налогу, Слађана притисне тражену сличицу. Одбијала је рад са овим наставним средствима те смо наставили рад са картицама, који смо мајка и ја, упознајући Слађану и пратећи је развијале до тада. Одустали смо од коришћења комуникатора.

Одлазећи на редовне контроле у Нови Сад мајка је лекарима говорила о Слађанином школском постигнућу, али су они то прихватили са неверицом.

У погледу математике, уз помоћ многих очигледних наставних средстава, Слађана је до краја другог разреда усвојила: сабирање и одузимање до 100, таблицу множења и дељења. Поред наведених постигнућа на крају другог разреда, разликује живу од неживе природе, оријентише се у времену и простору – зна шта је лево, десно, дане у недељи, називе месеци, користи часовник, разуме цео сат, пола сата, 15 и 45 минута. Разликује годишња доба и сл. У настави енглеског усвојила је боје и бројеве до 5 и делове тела. Видљив је напредак у погледу финих покрета.

У трећем разреду мајка је и даље лични пратилац девојчице и има додатну подршку дефектолога и соматопеда.

У погледу интелектуалног развоја, пажња је била усмерена на усвајање врста речи – (именице, глаголи) и главних делова реченице (субјекат и предикат).

Прво смо обрађивали именице, у корелацији са предметом Природа и друштво. Усвојила је појам субјекта. На исти начин је усвојила појам глагола, а знање смо проверавали тако што смо мешали врсте речи и тражили да нам покаже глаголе или именице. У простим реченицама успешно проналази

субјекат и предикат.

До сада, Слађана познаје и упоређује бројеве до 1000, сабира и одузима троцифрени и једноцифрени број, сабира троцифрени и двоцифрени број, множи са 10 и 100.

У настави енглеског проширила је знање о бојама, зна бројеве до 10, играчке, дивље животиње, делове тела и сл.

Ученица је прихваћена у одељењу и у школи.

Порука: У овом примеру видљиви су начини рада са вишеструко ометеним учеником. Највише успеха смо постигли непосредним радом са ученицом, применом очигледних наставних средстава. Улога мајке је веома битна у овом примеру, њено разумевање Слађаниних потреба и активно учешће у процесу учења, како на часовима у школи, тако и у кућним условима. Овај пример показује да је сарадња са родитељима веома значајна за развој и интелектуални напредак детета и осмишљавање делотворних поступака у процесу образовања ученика.